

Datum: 27 juli 2022

Aan de voorzitter van de raad

Onderwerp: Vermogenstoets Energietoeslag 2022

Het college/de burgemeester wordt verzocht de volgende vraag/vragen schriftelijk te beantwoorden:

1. Hanteert de gemeente Buren een vermogenstoets m.b.t. de eenmalige energietoeslag? Zo ja, hoe hoog is de limiet en waarom maken we gebruik van deze vermogenstoets?
2. In hoeverre leidt het wel of niet doorvoeren van de vermogenstoets m.b.t. de eenmalige energietoeslag tot een verschil in financiële impact voor de gemeente?
3. Klopt het dat de gemeente Buren de vermogenstoets m.b.t. de eenmalige energietoeslag heeft ingevoerd naar aanleiding van slechte ervaringen opgedaan met de "Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)" in 2021?
4. Hoeveel inwoners hebben gebruik gemaakt van de "Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)" in 2021?
5. Bij hoeveel van deze inwoners is het vermoeden dat er iets is misgegaan m.b.t. de "Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)" in 2021?
6. Wat is daar de financiële impact van geweest?

Toelichting:

Inwoners die tot 120% van het sociaal minimum verdienen hebben recht op een eenmalige energietoeslag. Gemeenten zijn belast met het uitkeren van deze toeslag.

Via een inwoner van onze gemeente is onze fractie op te hoogte gebracht van het feit dat de gemeente Buren met betrekking tot de energietoeslag een vermogenstoets hanteert, waarbij de gemeente een limiet stelt van €15.000. Deze limiet schijnt vastgesteld te zijn naar aanleiding van slechte ervaringen opgedaan met de "Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)" in 2021.

Naam en ondertekening:

Julian van Blijderveen, fractie VVD

De beantwoording van het college:

1. Hanteert de gemeente Buren een vermogenstoets m.b.t. de eenmalige energietoeslag? Zo ja, hoe hoog is de limiet en waarom maken we gebruik van deze vermogenstoets?

- Gemeente Buren hanteert een grens van € 15.000,-- voor wat betreft de beschikbare geldmiddelen waarover betrokkenen direct kunnen beschikken. Als er geen begrafenisverzekering aanwezig is, houden we daarnaast nog rekening met een vrij te laten bedrag van € 8.000,-- per persoon.

Het overige vermogen wat is gebonden in onroerend goed (bijvoorbeeld de eigen woning of vakantiewoning) en/ of waardepapieren en/ of goederen (bijvoorbeeld auto en /of sieraden etc.) wordt namelijk niet meegerekend.

We willen:

1. Dat de energietoeslag ook terecht komt bij die huishoudens die dat geld ook daadwerkelijk het meest nodig hebben
2. Niet (veel) meer geld uitgeven aan energietoeslag dan het bedrag dat we als gemeente Buren daarvoor ontvangen van het Rijk.
 - Het Rijk heeft (vooralsnog) € 548.604,-- toegekend aan Buren (via de algemene uitkering) voor de energietoeslag. Mogelijk stelt het Rijk dit bedrag nog naar boven bij. Maar hierover is nog niets concreet.
 - Op 15 augustus heeft Buren € 483.600,-- aan energietoeslag toegekend aan inwoners. Inwoners kunnen nog tot 1 juli 2023 een aanvraag energietoeslag indienen. We verwachten dat we in de periode 15 augustus 2022 tot 1 juli 2023 ook nog aanvragen energietoeslag van inwoners ontvangen en toekennen.

2. In hoeverre leidt het wel of niet doorvoeren van de vermogenstoets m.b.t. de eenmalige energietoeslag tot een verschil in financiële impact voor de gemeente?

- Als we geen enkele toets zouden uitvoeren op de beschikbare geldmiddelen waarover aanvragers kunnen beschikken, is het geld wat we krijgen van het Rijk voor de energietoeslag zeer waarschijnlijk niet toereikend.

3. Klopt het dat de gemeente Buren de vermogenstoets m.b.t. de eenmalige energietoeslag heeft ingevoerd naar aanleiding van slechte

ervaringen opgedaan met de “Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)” in 2021?

- Dat is niet correct. Bij de TONK (Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten) hanteerden we als gemeente Buren (ook) eenzelfde toets (als nu bij de energietoeslag) op de beschikbare geldmiddelen van de aanvrager. Die toets deden we toen naar aanleiding van onze ervaring met de regeling TOZO (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers).
De regeling TOZO ondersteunde (gedurende de corona periode) ondernemers financieel. De uitvoeringsregels TOZO waren volledig bepaald door het Rijk en er was geen (vorm van een) vermogenstoets. Bij de uitvoering van de TOZO constateerden we dat we in Buren in veel gevallen geld gaven aan inwoners / ondernemers met enerzijds een laag inkomen maar anderzijds met (soms heel) veel vermogen en/of spaargeld op hun rekening.
Voor ons was ook de TOZO geen slechte (financiële) ervaring. Want alle kosten van de TOZO kwamen volledig voor rekening van het Rijk.

4. Hoeveel inwoners hebben gebruik gemaakt van de “Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)” in 2021?

- Er maakten 12 inwoners gebruik van de regeling TONK.
Er maakten daarentegen (in 2020 en 2021) veel meer inwoners gebruik van de TOZO. Er waren overigens verschillende tranches van TOZO, waarbij het Rijk steeds de uitvoeringsregels iets wijzigde.
Ter vergelijking:
 1. TOZO 1: Zowel het vermogen als het inkomen van de partner was niet van belang: 542 aanvragen toegekend.
 2. TOZO 2 en TOZO 3: Het vermogen was niet van belang maar het inkomen van de partner wel: 175 aanvragen toegekend.

5. Bij hoeveel van deze inwoners is het vermoeden dat er iets is misgegaan m.b.t. de “Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)” in 2021?

6. Wat is daar de financiële impact van geweest?

- In aansluiting op antwoorden hiervoor:
Bij de regeling TONK is er niets mis gegaan. Het Rijksbudget was toereikend en er was geen negatieve financiële impact.
Op zich ging er bij de regeling TOZO ook niets mis. Maar we constateerden toen bij de uitvoering dat veel inwoners via de TOZO (indirect van het Rijk) financiële ondersteuning kregen, terwijl zij over (soms heel veel) vermogen en/of spaargeld beschikten.